

**Dan slovenske
pismenosti
i kulture**

**Ružić: Zajedno da rešimo
problem transkripcije
albanskih imena**

53 Minority News

mesečni bilten o životu manjinskih zajednica u Srbiji

maj 2019

Radko Vlajkov: Proširenje Evropske Unije ostaje prioritet Bugarske

**Za obnovu Doma kulture
u Ivanovu Bugarska daje
10.000 evra**

**Obeležen Dan
Nacionalnog
saveta Čeha**

IZDVAJAMO

Paunović: Iz budžeta 255 miliona dinara za unapređenje položaja nacionalnih manjina

Direktorka vladine Kancelarije za ljudska i manjinska prava Suzana Paunović, izjavila je da je budžetom za ovu godinu, za finansiranje 22 nacionalna saveta u Srbiji i Saveza jevrejskih opština, obezbeđeno 255 miliona dinara, što je 10 miliona dinara više nego 2018. godine. Ona je kazala da je podrška unapređenju položaja nacionalnih manjina obezbeđena i kroz sredstva Budžetskog fonda za nacionalne manjine, gde je, za ovu godinu, za projekte u oblasti kulture opredeljeno 30 miliona dinara.

Simepozijum „Nemačka nacionalna manjina i Evropa“ u Somboru

U organizaciji Fondacije Konrad Adenauer, 23. maja u Somboru je održan simpozijum „Nemačka nacionalna manjina i Evropa“. Na simpoziju su učestvovali generalni sekretar predsednika Republike Srbije, Nikola Selaković, predsednik Skupštine AP Vojvodine, Ištván Pastor, gradačelnica Sombora Dušanka Golubović, kao i direktor Fondacije Konrad Adenauer za Srbiju i Crnu Goru Norbert Bekman-Dirkes i predsednik Nacionalnog saveta nemačke nacionalne manjine u Srbiji Mihail Plac.

Sajt Ministarstva građevinarstva i na romskom jeziku

Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Vlade Republike Srbije saopštilo je da je 12. maja počeo sa radom sajt ovog ministarstva na romskom jeziku, gde pripadnici romske populacije na svom jeziku mogu da prate najvažnije vesti iz tog resora. Sajt Ministarstva na romskom jeziku, koji je pokrenut na inicijativu potpredsednice Vlade Srbije Zorane Mihajlović, jedinstven je na Balkanu i prvi put se veb-prezentacija jedne državne institucije prevodi na ovaj jezik.

Više od 800 dece na „Festivalu rumunskog folklora dece Vojvodine“

Ispred Doma kulture u Dolovu, 17. i 18. maja održan je osmi po redu „Festival rumunskog folklora dece Vojvodine“. Na Festivalu je učestvovalo oko 800 dece, a u avgustu će u Dolovu biti održan veliki „Festival rumunskog folklora“. Festival svake godine okuplja nekoliko stotina učenika školskog uzrasta, najboljih vokalnih i instrumentalnih solista, dečjih folklornih ansambala, horova i orkestara osnovnih škola i kulturno-umetničkih društava rumunske nacionalne manjine.

Ako imate pitanja vezano za funkcionalisanja nacionalnih saveta nacionalnih manjina ili za oblast prava nacionalnih manjina rado ćemo pronaći i objaviti odgovor.

info@minoritynews.rs

UVODNIK 53

Praznik sa jakom porukom

Uvodnik za ovaj broj biltena Minority News nastao je uoči Dana slovenske pismenosti i kulture. Svake godine brojnim kulturno-umetničkim programima odajemo počast slovenskim prosvetiteljima Ćirilu i Metodiju, koji su davne 863. godine, možemo slobodno reći, odlučno otpočeli širenje pisma među Slovenima. Ovaj praznik nam na određen način napominje da je potrebno neprestano širenje sopstvenog jezika i kulture, ali i poštovanje i usvajanje drugih kultura, jer na taj način doprinosimo kulturnoškom diverzitetu svoje države, pa i šire.

Jezik, kao bitna karika u lancu diverziteta, postaje sve ugroženiji. Prema određenim istraživanjima na svetu postoji između pet i šest hiljada autohtonih jezika, međutim mesečno umre najmanje jedan jezik. Iako su ovakva dešavanja tipična za zemlje Latinske Amerike ili afričkog kontinenta, ne smemo spokojno sedeti i tešiti se da tako nešto ne može zadesiti i našu državu, našu „Evropu u malom“.

Nedavno je jedan portal objavio članak o nestajanju jezičke raznolikosti u Novom Sadu, u gradu gde žive brojne nacionalne manjine. Članak je izazavao brojne komentare, saglasne sa napisanim, i, naravno, one koje osporavaju. Sagledavši trenutnu situaciju možemo reći da je istina negde između. Manjinski jezici u našoj državi neće i ne mogu brzo nestati. Potvrde toga stižu od samih pripadnika manjina, koji se bore za svoj jezik, svoju kulturu, kao i od brojnih državnih institucija, iako se ponekad stiče utisak da se više priča o značaju manjina za našu državu nego što se konkretno radi na unapređenju tog značaja. Podsetimo se samo privatizacije lokalnih medija i situacije koja je nastala nakon toga. Iako se često ističe da u mnogim medijima još uvek ima programa i na manjinskom jeziku, odn. jezicima, postoje i mediji koji su smanjili sadržaj na jezicima manjina ili su ih potpuno izbacili, dok na primer Javni servis Radio-televizije Srbije još uvek nema program na jezicima manjina. Problemi postoje i u oblasti obrazovanja, pre svega u visokim pragovima za formiranje odeljenja, kao i štampanja udžbenika.

Iako smo optimistički naveli da manjinski jezici u našoj državi neće iščeznuti, gore navedeno predstavlja pretnju za sve. Višegodišnje suočavanje sa problemima u obrazovanju, informisanju, oblasti kulture ili pravu na službenu upotrebu maternjeg jezika može uticati na to da pripadnici manjina polako posustanu i nesvesno se odreknu stečenih prava. A onda ćemo shvatiti šta znači iščezavanje jednog jezika.

U Srbiji žive pripadnici 30 različitih nacionalnih zajednica!

Proširenje Evropske Unije ostaje prioritet Bugarske

Uprvoj polovini prošle godine Republika Bugarska je predsedavala Savetom Evropske unije i tom prilikom smo razgovarali sa ambasadorom Republike Bugarske u Srbiji, Radkom Vlajkovim, kako o prioritetima tadašnjeg predsedavanja, tako i o položaju bugarske manjine u Srbiji. Skoro godinu dana nakon završetka predsedavanja a uoči Dana bugarske prosvete i kulture i slovenske pismenosti, veoma značajnog praznika za Bugarsku, kao i izbora za Evropski parlament, ponovo razgovaramo sa ambasadorom Vlajkovim – sumirali smo šestomesecno predsedavanje Savetom EU i pokušali da okarakterišemo trenutnu političku klimu unutar Evropskog parlamenta i moguće uticaje na dalje proširenje Evropske unije nakon izbora.

Bugarska 24. maja obeležava Dan bugarske prosvete i kulture i slovenske pismenosti. Jedna je od malog broja zemalja u sveta u kojima je proslava obrazovanja i kulture državni praznik. Da li možete da nam nešto više kažete o poreklu i značaju ovog za vas veoma značajnog praznika?

- Hvala Vam na divnom pitanju jer je 24. maj zaista najsvetlij praznik za svakog Bugarina. Srećni smo što se ovaj praznik ne odnosi samo na Bugarsku, već na sve zemlje koje su nekada bile ili su još uvek povezane sa cirilicom, sa delom svete braće Ćirila i

Metodija. Dozvolite mi da kažem dve reči o istoriji, kako se ovaj praznik slavio kroz vekove. Još od 11. veka crkva slavi 24. maj kao dan svete braće Ćirila i Metodija. Još od 11. veka! I sami vidite da je to veoma duga tradicija. A kao zajednički građanski i crkveni praznik, slavi se u Bugarskoj od 1851. godine. Obeležavanje je počelo u Plovdivu, a od 1957. godine taj dan je zvanični praznik i tako do dana današnjeg. Beskrajno smo srećni što poštujemo delo svete braće Ćirila i Metodija, koji su svojim radom učinili mnogom zajedno sa svojim učenicima, ne samo za Bugare, već

i za sve Slovene širom sveta.

Na koji način se ovaj praznik obeležava u Bugarskoj i da li se proslavlja u bugarskim zajednicama van matične zemlje?

- Već sam pomenuo da je ovo najsvetlij praznik za sve Bugare jer ga proslavljaju još kao deca u vrtiću, školi, kao penzioneri i stariji ljudi koji se sećaju svog detinjstva. Na ovaj dan, svaki Bugarin iskazuje veliko poštovanje prema svojim učiteljima, svojim profesorima, poštovanje prema svojim školskim drugovima, svojim kolegama studentima. Svako od njih

se seća godina kada je učio čirilično pismo, godina tokom kojih je dobio obrazovanje koje mu je dalo temelj za život. Tako da je to zaista svenarodni praznik koji se oduvek slavio, a da ljudi nisu bili primoravani da izlaze na ulicu kako bi pokazali svoje oduševljenje praznikom. To je praznik na koji smo mi, Bugari, odlazili dobrovoljno i sa velikom željom. Ovde ću napraviti jednu digresiju. Do 1990. godine, do početka promena, svi Bugari - učenici, studenti, radnici bili su obavezni da prisustvuju raznim prazničnim manifestacijama koje nisu osećali kao svoje. Na primer, 7. novembar. Obeležavanje 7. novembra bilo je obavezna manifestacija, prolazilo se ispred mauzoleja u Sofiji, partijsko rukovodstvo, na čelu sa tadašnjim partijskim diktatorom Todorom Živkovim, sedelo je i otpozdravljalno, ljudi su prolazili i slavili 7. novembar, koji ni na koji način nije povezan sa Bugarskom. Potpuno drugačije je bilo 24. maja. Otkad ga se sećam, još kao dete, to je za sve bugarske generacije oduvek bio najsjajniji praznik. Tada možete da vidite mnogo cveća, možete da vidite mnogo osmeha, možete da vidite veliku zahvalnost posebno prema ljudima u oblasti obrazovanja, kulture, koji su svojim radom vaspitali generacije Bugara kroz vekove. Tako da je to veoma lep praznik, koji proslavlja i bugarske zajednice širom sveta. Tamo gde postoje bugarske zajednice, uključujući i Srbiju, postoji niz događaja koje organizuju naše kulturne i obrazovne organizacije. Mnogi od naših sunarodnika će nam se pridružiti 24. maja, kada zajedno sa ministrom kulture Srbije organizujemo svečani koncert u Beogradu – zajednički koncert jedne od najpoznatijih bugarskih folklornih grupa – „Bugari“ i jedne od najpoznatijih srpskih folklornih grupa – „Lola“. To će biti još jedna manifestacija o tome koliko smo bliski kao slovenski narodi, kao ljudi koji koriste istu azbuku... Naši folklori su takođe veoma bliski, imaju zajedničke korene kroz vekove i to će biti prilika da Bugari i Srbi zajedno obeleže ovaj dan. Dozvolite mi da kažem još dve reči tim povodom. Veoma sam impresioniran, ispunjen

nadom i srećan – bilo koju od ovih reči da upotrebim ne bi u potpunosti izrazila raspoloženje koje mi je donela odluka Vlade Srbije, koja bi u svakom trenutku trebalo da bude odobrena od strane parlamenta, da 24. maj bude zvanični državni praznik u Srbiji. To je divan gest, o tome govorimo već nekoliko godina, ali srpska vlada je već donela ovu odluku, mislim da je to veoma mudra odluka, posebno na putu Srbije ka Evropskoj uniji. Dozvolite mi još jednu rečenicu s tim u vezi. Ulazak Bugarske u Evropsku uniju 2007. godine već je ozakonio bugarski jezik kao jedan od jezika Evropske unije. Ono što je vrednije ne samo za Bugare, već i za Srbe i mnoge druge zemlje je da je čirilično pismo postalo treća zvanična azbuka u Evropskoj uniji - nakon latinične abecede i grčkog alfabeta, tu je i bugarska azbuka, tako da to što smo mi učinili važi i za Srbiju i njeno buduće članstvo. Veoma sam impresioniran aktivnostima Ministarstva za evropske integracije ministarke Jadranke Joksimović. Oni mnogo čine kako bi razvejali sumnje i strahove Srba da bi ulaskom Srbije u Evropsku uniju izgubili svoj srpski identitet. To uopšte nije istina. A jedan od primera je serija brošura „Mitovi o Evropskoj uniji“, u kojima se kaže da će rakija biti sačuvana, Bugari su je već legalizovali, čirilična azbuka će biti sačuvana, već je zvanična azbuka, tako da u tome, u činjenici da je Vlada Srbije odlučila da 24. maj proglaši zvaničnim državnim praznikom i u Srbiji, zaista vidim evropski pristup da možemo sačuvati svoj identitet i u Evropskoj uniji. Zato sam veoma impresioniran u ovom trenutku. I poslednja rečenica, iako se možda odgovor na ovo pitanje odužio, 55 nacija u svetu trenutno koristi čiriličnu, preko 400 miliona ljudi, tako da je delo svete braće Ćirila i Metodija jedinstveno, ono se ne odnosi samo na Bugare, ono se ne odnosi samo na Srbe, ono je za sve Slovene, ali mi imamo posebnu priliku da ga zajedno sa vama proslavimo.

Tokom predsedavanja Evropskom unijom u prvoj polovini 2018. godine, Republika Bugarska uložila

je veliki napor kako bi se potvrdila evropska perspektiva zemalja Zapadnog Balkana. Pre tačno godinu dana, na samitu Evropske unije i Zapadnog Balkana, lideri zemalja Evropske unije potvrdili su svoju trajnu i nedvosmislenu podršku evropskoj budućnosti ovog dela evropskog kontinenta. Da li ste uspeli da održite ovaj stepen podrške procesu evointegracije Zapadnog Balkana i tokom predsedavanja zemalja koje su nakon vas preuzele tu funkciju?

- Mogu sa velikim zadovoljstvom da kažem da smo, i pre nego što je Bugarska preuzela predsedavanje EU, uložili velike napore da ubedimo naše partnere u Evropskoj uniji, države članice i evropske institucije da moramo usmeriti fokus Evropske unije, naše Evropske unije, ka zemljama zapadnog Balkana i da pitanje proširenja Evropske unije uvrstimo u dnevni red Evropske unije. Smatram da smo tim našim naporima, još pre nego što smo preuzeli predsedavanje, postigli mnogo, naišli smo na puno razumevanje, dali smo ogroman broj argumenata da Evropska unija ne može biti celovita sve dok na karti imamo belu mrlju koja pokriva tih šest zemalja. Mi smo bili u stanju da ubedimo naše partnere, naravno, to nas je koštalo mnogo truda, jer u mnogim zemljama do danas još uvek postoji nepoverenje da li je proširenje potrebno ili ne, posebno u nekim manjim, ali starim demokratijama koje su u Evropskoj uniji, one prilično otvoreno govore o ovim pitanjima. Međutim, mislim da smo onim što smo učinili tokom našeg predsedavanja, i pre i posle njega, pokazali da ovih šest zemalja radi izuzetno dosledno i svršishodno za svoju budućnost u Evropskoj uniji, jer za vreme našeg predsedavanja nije bilo Saveta, nije bilo sastanka, uključujući i samit 17. maja, nije bilo značajnijeg događaja u Evropskoj uniji, gde smo se okupljali mi, države članice, na koje nismo pozvali i zemlje Zapadnog Balkana. Želim da ovde posebno istaknem ulogu Srbije, koja je bila veoma aktivna u tom procesu. Predsednik Aleksandar Vučić, premijerka Ana Brnabić posetili su nekoliko puta Sofiju, dolazili su

u Brisel na sednice Saveta i stvarno mislim da su se osećali, a i mi smo doprineli da se tako osećaju, delom našeg evropskog tima, delom naše evropske porodice. To je dalo dodatni podsticaj reformama u Srbiji, jer je jasno da za učlanjenje u Evropsku uniju moraju da se ispune određeni kriterijumi, ali, da bi se ispunili ti kriterijumi, moraju biti sprovedene mnoge reforme, reforme u oblasti pravosudnog sistema, u oblasti ljudskih prava, u oblasti ekonomije - jačanje tržišne ekonomije, u državnoj upravi, uopšte svaku oblast našeg života treba sagledati iz te evropske perspektive. Ono što smo više puta rekli i razgovarali ovde sa našim srpskim partnerima je da građani Srbije te reforme ne treba da shvate kao nešto što se radi zato što to Brisel želi. To je nešto što se radi u interesu građana Srbije. Veoma je važno da ljudi shvate da će im bolji život biti obezbeđen boljom organizacijom društva, boljom organizacijom države. Jer mi primenjujemo modele koji su se decenijama dokazivali u najnaprednjim zemljama Evrope. Dakle, nakon što je ovaj mehanizam upravljanja u tim zemljama doprineo da zajedno budemo još jači, zašto ga ne bismo primenili i kod nas. Na osnovu bugarskog iskustva mogu da kažem da su reforme u našoj zemlji nailazile na otpor ljudi, jer je došlo do određenih promena u oblasti privrede ili u drugim oblastima, ali su ljudi razumeli njihov smisao. I ako danas pitate bilo kog Bugarina da li želi da izade iz Evropske unije, siguran sam da to niko neće želeti, jer su prednosti života u Evropskoj uniji očigledne. Zato smatram da je to izuzetno važno i za građane Srbije, da shvate smisao, da shvate perspektivu, da imaju pro-evropske političare. Već sam pomenuo predsednika, premijerku, mogu navesti i nekoliko vladinih ministara, imate divan nevladin sektor, izuzetno jake nevladine organizacije koje rade u tim oblastima, koje takođe daju doprinos, s jedne strane, informisanju građana, a sa druge, kontroli aktivnosti države, vlade i tako dalje. Građani Srbije treba da shvate da je upravo ta simbioza u njihovom interesu i da

je Evropska unija perspektiva Srbije. To nije lako, ali shvatite, ubuduće će biti bolje za svakog građanina Srbije.

Sofijski plan prioriteta, koji je usvojen tokom samita, definisao je nove mere saradnje sa regionom. Koji su konkretni koraci preduzeti u vezi sa tim prethodnih 12 meseci?

- Možda bi trebalo da se nadovežem na odgovor na Vaše prethodno pitanje i da naglasim da je za Bugarsku, nakon završetka predsedavanja, pa sve do danas - a i ubuduće, to dugoročna obaveza i da će u okviru Evropske unije nastaviti da radi da se pitanje Srbije i drugih zemalja zapadnog Balkana održi u vrhu dnevnog reda. Tu garanciju možete čuti iz usta našeg premijera i iz usta potpredsednice Vlade i ministarke spoljnih poslova Ekaterine Zaharieve, to možete čuti i od svakog bugarskog političara i diplomata i uveriti se u naše iskrene namere. Naše predsedavanje nije bilo samo jedan konjunktturni trenutak - kada ćemo reći ovde smo da odradimo jedan posao. Ne, mi smo preuzeli obavezu da, dok Srbija i druge zemlje ne postanu članice Evropske unije, doprinosimo promenama u njima, njihovom boljem tretmanu u Evropskoj uniji, i to ćemo nastaviti da radimo. Tako da je to zaista jedna ozbiljna obaveza. Razgovarali smo i sa našim austrijskim partnerima tokom njihovog predsedavanja, oni su uradili nekoliko stvari u kojima su pokazali doslednost, a sada rumunsko predsedništvo ima slične aspekte održavanja ovog pitanja. Prepostavljam da će tako biti i sa finskim predsedništvom, već imamo prilično aktivne kontakte s njima kako bismo ovu temu držali u fokusu. Mogu Vam reći da imamo velika očekivanja od hrvatskog predsedavanja u prvoj polovini 2020. godine. Sve najave koje je Hrvatska do sada dala upravo su u pravcu nastavka trenda da ova tema ostane prioritet Evropske unije. To nas, naravno, potpuno zadovoljava, imamo potpunu podudarnost stavova sa našim hrvatskim prijateljima i partnerima. Iduće godine biće održan samit koji će biti posvećen ovim zemljama, tako da će ta tema biti prisutna u kontinuitetu,

sada je na Srbiji i drugim zemljama da iskoriste ovu priliku. Mi se trudimo da na svaki način pomognemo - i kao zemlja na bilateralnoj osnovi i kao članica Evropske unije. Vi znate da se na osnovu Sofijske deklaracije i drugih formata stalno pronalaze i dodeljuju razna sredstva, realizuju se različiti projekti u mnogim oblastima. Naveo bih samo neke od tih oblasti. To je pre svega razvoj infrastrukture u regionu, energetska povezanost, povezanost ljudi, ako hoćete, svi ti obrazovni programi koji čine Erasmus 2, povezanost je i ukidanje rominga najpre između zemalja regiona i sve aktivnosti koje se preduzimaju kako bi se najpre smanjio, a u perspektivi i ukinuo roming sa Evropskom unijom. Svaka od ovih aktivnosti usmerena je na pripremu Srbije i drugih zemalja za članstvo u Evropskoj uniji. Mogu nvesti mnoge brojke koje su rezultat samo prioritetnog programa sadržanog u Sofijskoj deklaraciji. Vi znate za aneks o tih 6 oblasti. Na primer, 190 miliona evra namenjeno je železničkoj i lučkoj infrastrukturi, 11 novih projekata, biće modernizovano više od 300 kilometara železničkih pruga, 400 kilometara putne infrastrukture, biće izgrađen Koridor 8 koji je značajan za ceo region, paket energetske efikasnosti na zapadnom Balkanu - 30 miliona evra obezbeđeno je iz budžeta Evropske unije, već sam pomenuo obrazovanje i mobilnu telefoniju. Mogu reći da će od tih projekata korist imati ne samo zemlje Zapadnog Balkana, već i mi u Evropskoj uniji, jer će, na primer, bolja povezanost između Bugarske i Srbije postati stvarnost modernizacijom ili elektrifikacijom železnice na teritoriji Srbije, a kada se izgradi moderna pruga, onda će postojati brza veza između Sofije i Beograda, jer će se ta udaljenost prelaziti za manje od 3 sata. Prema tome, svaka od tih aktivnosti se odnosi na razmišljanje o građanima, na to da oni shvate značaj ulaska u Evropsku uniju. A naš interes je da Srbija uđe u Evropsku uniju, jer smo uvereni da će to ojačati naše prijateljstvo kada budemo u istoj porodici, ojačati bezbednost regiona, doći će trenutak pomirenja onih koji su bili neprijatelji tokom poslednjih

nekoliko decenija ili pre mnogo godina, stvorice se klima dobrosusedstva i zajednicke buducnosti.

Izbori za Evropski parlament održavaju se upravo u vreme našeg intervjeta. Kako će, po Vama, izražena polarizacija u Evropskom parlamentu koja se očekuje nakon ovih izbora, uticati na proces proširenja Evropske unije?

- Lepo pitanje, veoma aktuelno pitanje. Tačno je da su ovog puta izbori za Evropski parlament drugačiji od prethodnih, jer je u proteklom periodu Evropska unija prošla kroz složene krize, čak je i mnogo skeptika koji kažu da će se Evropska unija raspasti, da Evropske unije neće biti, itd. Ja, međutim, mislim da su upravo te krize poslednjih godina učinile Evropsku uniju jačom. Zato što smo videli da kada imamo zajednički pristup najtežim problemima, možemo biti samo jači. Navešću samo primer u kome Srbija, koja nije članica Evropske unije, takođe trpi posledice, a to je migrantska kriza. Veoma teško pitanje. U tom pogledu, Bugarska je pružila odličan primer kako se čuvaju spoljne granice Evropske unije. Naš odnos sa Turskom u velikoj meri se zasniva na shvatanju da je Bugarska prepreka migrantskom talasu prema Evropskoj uniji i zemljama koje nisu njene članice, kao što je Srbija. Ne mislim samo na migrantsku krizu. Brojne krize koje su se pojavile proteklih godina, za vreme trajanja

sadašnjeg mandata Evropskog parlamenta, naterale su nas da se zaista preispitamo u svakoj državi članici, da jasno kažemo šta želimo. Želimo li jaku Evropsku uniju, ili želimo da se svaka zemlja učauri i da skeptični glasovi koji kažu da će se Evropska unija raspasti, iznenada postanu jači i pobede. Sa stanovišta bugarskog društva, mogu kategorički da tvrdim da je naše opredeljenje jaka Evropska unija, ali ovi izbori u velikoj meri neće biti nacionalni izbori. Ovi izbori će u velikoj meri odlučivati o trendovima razvoja Evropske unije. Svaka velika evropska partija i nacionalne stranke koje su njene članice, jasno su izrazile svoje opredeljenje po pitanju kuda treba ići. I građani u pojedinim zemljama, koji glasaju za svoje predstavnike u Evropskom parlamentu, znaju da će njihovi predstavnici otici u jednu od većih ili manjih političkih snaga i da će slediti jednu ili drugu liniju. Uveren sam da će opredeljenje evropskih građana, ne govorim samo o Bugarskoj, govorim o celoj Evropskoj uniji, a sve dosadašnje prognoze to potvrđuju, da će najveći uticaj u Evropskom parlamentu opet imati poslanička grupa Evropske narodne partije koja zastupa najjasnije proevropske stavove o jačanju evropskih institucija, naravno, uz paralelno očuvanje identiteta država, ali neće biti u mogućnosti da sama upravlja. Partija evropskih socijalista će verovatno biti deo vladajuće većine kao i do sada.

Smatram da ova formula u veoma ranoj fazi okuplja proevropske partije i raspoloženja. Za Evropsku uniju, ako hoćete, i za građane bilo koje zemlje, najopasnije bi bilo da nacionalizam, da ekstremni nacionalizam izbjije na vrh. Molim se da se to ne dogodi. Izgledi za to nisu veoma veliki, ali takvi rizici ipak postoje. Neka na ovim izborima pobedu odnese ono što je zaista evropsko, ono što nam je zajedničko, ono što nas ujedinjuje, a ne ono što nas razdvaja. Nacionalističke tendencije i partije - one samo dele, one ne ujedinjuju. A mi u Evropskoj uniji treba da se ujedinimo. Ako se mi u Evropskoj uniji ujedinimo, moći ćemo da ujedinimo i celu Evropu, a pitanje članstva zemalja Zapadnog Balkana biće mnogo aktuelnije. Veoma dobro razumem da su ovi izbori bitni za zemlje kao što je Srbija, jer će se nakon ovih izbora videti da li će se zadržati trenutni odnos snaga u Evropskom parlamentu a zatim i u Evropskoj komisiji, što mislim da je najbolje za Srbiju i ostale zemlje regiona, jer je sadašnja vladajuća većina dokazala svoj odnos prema proširenju. A mi ćemo biti najsjajnija crvena lampica koja će stalno sijati, jer ćemo neprekidno biti ti koji će visoko držati zastavu takvog dnevnog reda. Zato mislim da je očuvanje sadašnjeg odnosa snaga u Evropskom parlamentu i Evropskoj komisiji najbolje za Srbiju i zemlje zapadnog Balkana.

Paunović: Iz budžeta 255 miliona dinara za unapređenje položaja nacionalnih manjina

Izvor: Beta

Direktorka vladine Kancelarije za ljudska i manjinska prava, Suzana Paunović, izjavila je 22. maja da je budžetom za ovu godinu, za finansiranje 22 nacionalna saveta u Srbiji i Saveza jevrejskih opština, obezbedjeno 255 miliona dinara, što je 10

miliona dinara više nego 2018. godine. Ona je kazala da je podrška unapređenju položaja nacionalnih manjina obezbeđena i kroz sredstva Budžetskog fonda za nacionalne manjine, gde je, za ovu godinu, za projekte u oblasti kulture opredeljeno 30 miliona dinara,

saopšteno je iz Kancelarije za ljudska i manjinska prava.

Paunović je dodala da je za finansiranje rada saveta nacionalnih manjina u Srbiji od 2013. godine do danas, iz javnih sredstava izdvojeno više od 15 miliona evra.

Dan slovenske pismenosti i kulture

Foto: www.far.rs

Svake godine se 24. maj u državama srednje, jugoistočne i istočne Evrope obeležava kao Dan slovenske pismenosti i kulture. U sećanje na braću Ćirila i Metodija koji su 863. godine krenuli iz Carigrada, s namerom da šire pismenost i hrišćanstvo u tadašnjoj Panoniji i Velikomoravskoj kneževini, i kasnije na taj način povezali milione Slovena, na ovaj dan se održavaju brojni kulturno-umetnički programi.

Stvaranjem prvog slovenskog pisma – glagoljice, prvog slovenskog alfabeta, koji se koristio za prevođenje Starog zaveta, kao i crkvenih knjiga, vizantijska braća su stvorila prvi slovenski književni jezik i postavila temelje slovenske književnosti. Ove činjenice su i više nego dobar razlog da se svake godine ne samo u našoj državi, već i u drugim evropskim zemljama, ukazuje na njihov doprinos slovenskoj pismenosti i kulturi uopšteno, odnosno da se ukaže na kulturno nasleđe i afirmiše slovenska književnost, muzika, slikarstvo.

U Beogradu je obeležavanje ovog praznika počelo u parku kod Vukovog spomenika, gde su ambasadori Bugarske, Slovačke, Češke, Hrvatske, Belorusije, Ukrajine, vršilac dužnosti ambasadora Republike Severne Makedonije, diplome iz ambasada Rusije i Crne Gore, predstavnici

Ministarstva spoljnih poslova Republike Srbije i studenti koji studiraju bugarski jezik na Univerzitetu u Beogradu položili cveće na spomenik

Ćirilu i Metodiju. U večernjim satima, Ambasada Republike Bugarske i Ambasada Republike Slovačke, u saradnji sa Ministarstvom kulture i informisanja Republike Srbije,

organizovali su manifestaciju „Dan slovenske pismenosti“. Manifestacija je održana u Kombank dvorani, gde je najpre otvorena izložba

„Tragovi Ćirila i Metodija – fotografска biografija patrona Evrope“, autora Pavla Demeša, prvog slovačkog ministra međunarodnih odnosa, nakon čega su usledili koncerti AKUD „Ivo Lola Ribar“ i gostujućeg ansambla iz Bugarske „Bulgare“.

Usvajanjem Predloga zakona o dopunama Zakona o državnim i drugim praznicima, od sledeće godine Dan slovenske pismenosti obeležavaće se u našoj zemlji kao radni praznik na državnom nivou.

Srbija primer kako se država odnosi prema manjinama

Izvor: MDULS

Ministar državne uprave i lokalne samouprave Branko Ružić primio je 23. maja delegaciju Odbora za etničke poslove Svekineskog narodnog kongresa, koju predvodi Siao Huien.

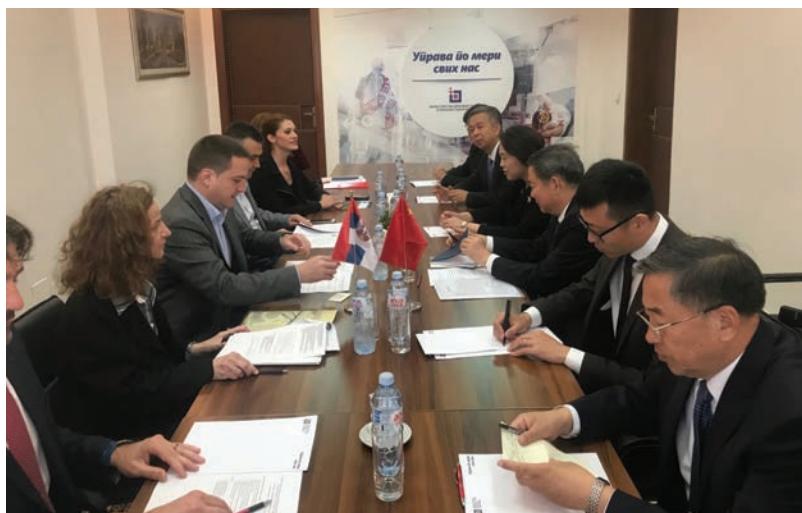
Sagovornici su se složili da Srbiju i Kinu karakteriše sveobuhvatno partnerstvo i snažno prijateljstvo, kao i da je obostrani cilj dalja realizacija postignutih dogovora i unapređenje saradnje.

Kada je reč o unapređenju ljudskih i manjinskih prava u Srbiji, ministar je istakao da je protekli period bio označen unapređenjem zakonodavnog okvira za ostvarenje manjinskih prava u Srbiji, kao i da su 4. novembra prošle godine održani izbori za članove nacionalnih saveta nacionalnih manjina.

„U Srbiji sada postoje 22 nacionalna saveta nacionalnih manjina

i bogatiji smo za još dva saveta – ruske i poljske manjine“, rekao je ministar Ružić i dodao da je, pred izbore, u Poseban birački spisak,

Dodao je da je Srbija izuzetno napredna kada je u pitanju oblast manjinskih politika u odnosu na zemlje Evropske unije, kao i da često dobija pohvale iz sveta za rezultate iz ove oblasti.

koji broji punoletne građane dobrovoljno upisane kao pripadnike neke manjine, upisano 510.000 birača.

„Omogućili smo pravo na upis podatka o nacionalnoj pripadnosti u matične knjige, uredili smo da se posebno obrati pažnja na zapošljavanje pripadnika manjina, toponime ispisujemo na jeziku manjine koja broji 15% stanovništva u toj zajednici, i konačno, unapredili smo rad nacionalnih saveta uz fokus na smanjenje prekomerne politizacije“, podvukao je Ružić.

Zaštita prava nacionalnih manjina korisna za čitavo društvo

Izvor: Nezavisni sindikat prosvetnih radnika Vojvodine

Savet Evrope i Evropska unija će nastaviti da pružaju podršku zaštiti i promociji prava nacionalnih manjina u Srbiji, jer je to ne samo korisno za čitavo društvo, već i značajno doprinosi procesu evropskih integracija Srbije. Ovo je jedan od zaključaka prezentacije Ekspertskega izveštaja o postojećim modelima obrazovanja na jezicima nacionalnih manjina u Srbiji, koju su 10. maja organizovali Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i zajednički projekat Evropske unije i Saveta Evrope „Jačanje zaštite nacionalnih manjina u Srbiji“.

Anamarija Viček, državna sekretarka u Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, istakla je u svom uvodnom izlaganju značaj ovog nezavisnog ekspertskeg izveštaja za poboljšanje modela obrazovanja na jezicima nacionalnih manjina,

kao i ispunjenje jedne od aktivnosti koje proizlaze iz Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina. „Ovaj izveštaj daje dodatnu perspektivu novom izveštaju o primeni Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima u

Republici Srbiji, i preporukama datim institucijama Srbije u aprilu ove godine. Napredak postignut u obuci nastavnika za obrazovanje na jezicima manjina je pohvaljen, a pokazalo se da obrazovanje na manjinskim jezicima, kao glavnim sredstvom

podučavanja dobro funkcioniše i daje dobre rezultate”, rekao je Tobias Flesenkemper, šef kancelarije Saveta Evrope u Beogradu.

Ekspertska izveštaj o postojećim modelima obrazovanja na manjinskim jezicima u Srbiji, i drugim državama, sa preporukama za izmenu postojećih modela obrazovanja na manjinskim jezicima pripremila je Claudine Brohy, sa Univerziteta u Frajburgu i član Komiteta eksperata za Evropsku povelju o regionalnim ili manjinskim jezicima. Predstavnici državnih institucija, nacionalnih saveta nacionalnih manjina i međunarodnih organizacija pristupovali su ovoj prezentaciji, koja je organizovana u okviru akcije “Jačanje zaštite nacionalnih manjina u Srbiji”,

koja je deo zajedničkog programa Evropske unije i Saveta Evrope, “Ho-

rizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku”.

Deset miliona dinara za unapređivanje višejezičnosti na teritoriji AP Vojvodine u 2019. godini

Izvor: PS za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice

Pokrajinski sekretariat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice, putem konkursa, i ove godine dodelio je značajna novčana sredstva za unapređivanje višejezičnosti u jedinicama lokalne samouprave na teritoriji AP Vojvodine, gde su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina – nacionalnih zajednica.

Na konkurs je ove godine pristiglo devedeset sedam prijava iz dvadeset tri opštine/grada s teritorije AP Vojvodine, od kojih je – isključivo iz formalnih razloga – odobreno osamdeset tri, pričemu su deset prijava podnele opštinske/gradske uprave, deset je prijava obrazovnih ustanova, četrdeset dve prijave mesne zajednice i dvadeset dve prijave drugih korisnika budžeta, tj. javnih

preduzeća i ustanova. Najviše prijava stiglo je iz Grada Subotice, a

zatim slede opštine Kanjiža i Novi Bečeј.

„Podršku službenoj upotrebi jezika nacionalnih manjina Pokrajina pruža nastavljući tradiciju u skladu sa Ustavom i pozitivnim propisima Srbije, kao i sa Akcionim planom za ostvarivanje prava nacionalnih manjina, koji je Vlada Republike Srbije usvojila 2016. godine, a u vezi sa integracijom u Evropsku uniju. Dodeljena

sredstva su putem konkursa opределjena za tri namene: za izradu

i postavljanje tabli ispisanih i na jezicima manjina koji su u službenoj upotrebi, zatim za izradu i štampanje višejezičkih obrazaca i drugih javnih publikacija, kao i za razvoj višejezičke elektronske uprave”, rekao je potpredsednik Pokrajinske vlade i pokrajinski sekretar Mihalj Njilaš na svečanom uručenju ugovora u holu Pokrajinske vlade.

Pravo da konkurišu imali su organi jedinice lokalne samouprave, u kojima je statutom grada odnosno opštine utvrđena službena upotreba jezika i pisama nacionalnih manjina – nacionalnih zajednica za teritoriju cele lokalne samouprave ili pojedinih naseljenih mesta, kao i mesne zajednice i drugi organi, organizacije, službe i drugi budzetski korisnici s teritorije AP Vojvodine.

Ukupan fond konkursa za 2019.

godinu iznosio je 10.000.000,00 dinara, što je – u poređenju s pret-

hodnim godinama – za pet stotina hiljada dinara više.

„Slažemo se“ – EU podržava projekte za unapređenje socijalne kohezije u multietničkim opštinama

Izvor: Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji

Evropska unija (EU) će preko razvojnog programa EU PRO podržati 22 nova projekta organizacija civilnog društva, koji su usmereni na unapređenje socijalne kohezije u multietničkim opštinama iz dva regiona Šumadije i zapadne Srbije, i južne i istočne Srbije.

Projekti, za koje je EU opredelila skoro 400.000 evra bespovratnih sredstava, prvenstveno imaju za cilj da doprinesu unapređenju položaja ranjivih grupa i njihove socijalne uključenosti, kao i unapređenju međuetničkih odnosa i negovanju saradnje među multietničkim zajednicama.

„Postojanje jakog civilnog sektora predstavlja preduslov efikasnog učešća građana u najvažnijim procesima društvenog razvoja. Putem EU PRO projekta podržavamo po-

litiku Vlade Republike Srbije koja prepostavlja postojanje jakog građanskog društva sa jedne i ravnomernog održivog lokalnog razvoja sa druge strane. Nadamo se da će organizacije dobitnice grantova biti u mogućnosti da na ovaj način dodatno doprinesu kvalitetu života građana u svojim lokalnim zajednicama, poboljšanju kvaliteta dijaloga, multikulturalnosti i osnaživanju ženskog preduzetništva“, rekla je ministarka za evropske integracije Jadranka Joksimović.

„Evropska unija pruža podršku civilnom sektoru kao pokretaču pozitivnih promena, a kroz projekte koje podržavamo doprinećemo stvaranju društva posvećenog dobrobiti svih njegovih članova i članica u kome su ljudi zaštićeni od diskriminacije i koja neguje solidarnost i prihvatanje različitosti, a čije institucije omogućavaju zaštitu ljudskih prava za sve građane i građanke podjednako. To je ono na šta mislimo kada kažemo „EU za TEBE“, rekao je šef Delegacije Evropske unije u Srbiji, ambasador Sem Fabrici.

Obeležen Dan Nacionalnog saveta Čeha

Izvor: BC info

Učetvrtak, 16. maja, na dan Svetog Jana Nepomuka, u Gradskoj galeriji u Beloj Crkvi obeležen je Dan Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine.

Svečanosti su, pored članova Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine, prisustvovali zamenik ambasadora Češke Republike u Beogradu Miroslav Čančik, predsednik opštine Bela Crkva Darko Bogosavljević, predsednik SO Bela Crkva Marjan Aleksić, predstavnici čeških udruženja kao i mnogobrojni gosti iz drugih nacionalnih saveta: rumunskog, rusinskog, romskog, make-donskog, ruskog, crnogorskog.

Sve prisutne goste pozdravila je predsednica Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine Ljiljana Stehlík, koja je predstavila aktivnosti Saveta od konstitusanja novog saziva, odnosno, od decembra 2018. godine.

„Nama je cilj da uključimo mlade ljudi u manifestacije i aktivnosti Nacionalnog saveta i na tome ćemo raditi tokom celog mandata. Kada vidim nasmejana lica dece, to nam je najveći podsticaj i motivacija za dalji rad. Sada nam prestoje tradicionalne češke manifestacije, pre svega veliki festival „Lepota različitosti“ polovinom jula meseca. Želela bih da naglasim da ćemo polovinom avgusta meseca održati i veliki rok festival u Češkom selu, doći će nam gosti iz Češke i Rumunije, kao i naše domaće rok grupe. Na ovaj način planiramo da započнемo tradiciju festivala u ovom malom, govo etnički čistom selu, da pokušamo da ga oživimo i vratimo u neke okvire u kojima mislimo da treba da bude“, rekla je predsednica Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine, Ljiljana Stehlík.

Prisutnima se obratio i predsednik Izvršnog od-

bora Nacionalnog saveta Čeha, Šiman Irović, koji je istakao značaj i očuvanje osnovnih škola na teritoriji opštine Bela Crkva u kojima se fakultativno izučava češki jezik.

„Zahvaljujem se svima koji su došli na obeležavanje Dana Nacionalnog saveta Čeha, želim da se osećate kao kod svoje

kuće jer Dan Nacionalnog saveta Čeha nije ništa drugo nego Dan svih nas ovde prisutnih“, dodao je Šiman Irović.

Za izuzetan doprinos očuvanju čeških kulturnih vrednosti Nacionalni savet Čeha dodelio je zlatne plakete Štefanu Klepačku, Karlu Krutilu i Ambasadoru Republike Češke u Beogradu, na čelu sa ambasadorom, njegovom ekselencijom Tomašem Kuhtom.

„U Srbiji sam nekoliko meseci, ali pre-

zadovoljan sam onim što sam danas u Beloj Crkvi video, osetio sam neverovatnu želju i volju za radom Nacionalnog saveta Čeha u Beloj Crkvi, a kada sam čuo češku himnu, to me je posebno obradovalo. Državljeni Češke Republike su jako srećni što van matice zemlje postoje nacionalne zajednice Čeha, a Ministarstvo inostranih poslova se trudi da pomogne da se očuva češki jezik i kultura u svim ovim zajednicama. Pomoć Republike Češke ka Srbiji je već prešla cifru od 2.5 milijarde dinara, u ovoj godini nastavili smo taj trend i nastavićemo i narednih godina. Još jednom želim da se zahvalim na pozivu Nacionalnom savetu češke nacionalne manjine i da im poželim puno uspeha u daljem radu“, istakao je zamenik ambasadora Republike Češke u Beogradu Miroslav Čančik.

„Na osnovu svega što je danas prezentovano, jasno se vidi pomak u radu Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine, videli smo dosta aktivnosti i manifestacija koje su se održale za ovo kratko vreme, vide se ideje i uključnost mladih ljudi. Lokalna samouprava

opštine Bela Crkva će uvek izaći u susret Nacionalnom savetu u vidu podrške raznim projektima, naravno, u skladu sa mogućnostima. Takođe pružamo podršku svim nacionalnim savetima, ne samo Nacionalnom savetu Čeha“, rekao je predsednik opštine Bela Crkva Darko Bogosavljević.

Dečiji hor „Radost“ izveo je dečije pesmice na češkom jeziku, dok je Ivona Bužek izvela dela klasične muzike.

Sajt Ministarstva građevinarstva i na romskom jeziku

Izvor: Vlada Republike Srbije

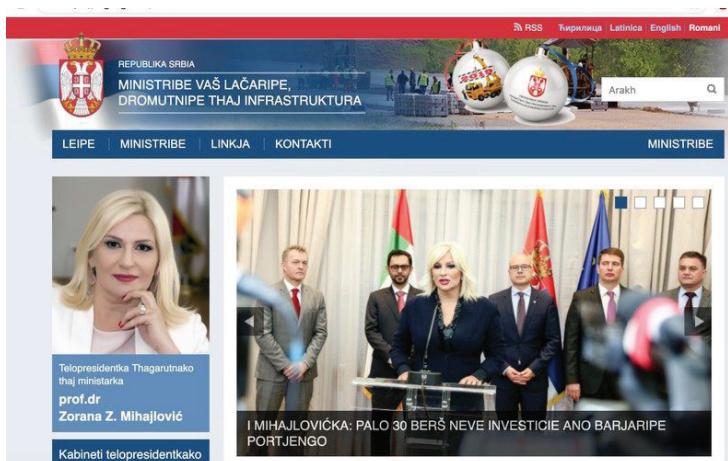
Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Vlade Republike Srbije saopštilo je da je 12. maja počeo sa radom sajt ovog ministarstva na romskom jeziku, gde pripadnici romske populacije na svom jeziku mogu da prate najvažnije vesti iz tog resora.

Sajt Ministarstva na romskom jeziku, koji je pokrenut na inicijativu potpredsednice Vlade Srbije Zorane Mihajlović, jedinstven je na Balkanu i prvi put se veb-prezentacija jedne državne institucije prevodi na ovaj jezik.

Mihajlović, koja je na čelu Koordinacionog tela za praćenje realizacije Strategije za socijalno uključivanje Roma i Romkinja, pozvala je i ostala ministarstva da deo sadržaja

na svojim sajтовima koji su relevantni za romsku zajednicu i uključivanje u društvo prevedu na njihov jezik.

Romi imaju svoju državu, to je Srbija. Vlada čini mnogo na integriranju romske zajednice u društvo. Sve mere koje država sprovodi, a tiču se boljih uslova u oblasti zapošljavanja, obrazovanja, zdravlja i stanovanja pripadnika romske nacionalnosti, biće prevedene na

romski jezik, istakla je ona.

Prema njenim rečima, pored ovog sajta u toku je i izrada višejezične veb-platorme Koordinacionog tela za praćenje realizacije Strategije za socijalno uključivanje Roma i Romkinja.

Prevod veb-sajta na romski jezik, osim što predstavlja iskorak u komunikaciji i boljem razumevanju, ima za cilj i smanjivanje predrasuda i potpunu integraciju naših sugrađana romske nacionalnosti u društvo, objasnila je Mihajlović.

Menadžer ovog projekta je profesor Ljubica Koka, iz Centra za edukaciju Roma i etničkih zajednica, koji radi i na projektu Uvođenja romskog jezika sa elementima nacionalne culture u osnovne škole u Srbiji.

Vlada nastoji da omogući bolje uslove za život Roma

Državni sekretar Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Zoran Lakićević i savetnik potpredsednice Vlade Nenad Ivanišević, obišli su 13. maja tri romska naselja u Leskovcu, čiji su stanovnici bili meta napada huligana.

Predstavnici Kabineta potpredsednice Vlade i ministarke građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Zorane Mihajlović, posetili su stanovnike naselja Podvorce, Sat mahala i Slavko Zlatanović u Leskovcu, gde su razgovarali sa porodicama napadnutih Roma.

Ivanišević je poručio da je Srbija država svih svojih građana, u kojoj svaka nacionalna manjina, uključujući i Rome, treba da ima mogućnost da napreduje i da se razvija, a da se njeni članovi osećaju sigurno i bezbedno.

Bilo kakva mržnja i nasilje prema Romima su nedopustivi i očekujemo da se nasilnici koji su napali predstavnike ove nacionalne manjine u Leskovcu u najkraćem roku pronađu i kazne, doda je on.

Prema njegovim rečima, Vlada i Koordinaciono telo za praćenje realizacije Strategije za socijalno uključivanje

Roma i Romkinja, sa potpredsednicom Vlade na čelu, nastoje da omoguće bolje uslove za život i ravnopravno učešće Roma u društvu.

Svakodnevno smo na terenu i razgovaramo o svim problemima i pozivamo Rome da se aktivno uključe u sve programe pomoći koje Vlada nudi, istakao je Ivanišević.

Lakićević je rekao da Ministarstvo ulaže napore da stambeno zbrine pripadnike romske nacionalnosti, i da kroz budžet i IPA sredstva može da se pomogne i ovim naseljima.

Ružić: Zajedno da rešimo problem transkripcije albanskih imena

Izvor: MDULS

Ucilju unapređenja ostvarivanja prava na službenu upotrebu albanskog jezika i pisma, odnosno na upotrebu ličnog imena pripadnika albanske nacionalne manjine, ministar državne uprave i lokalne samouprave Branko Ružić održao je 17. maja sastanak, u prisustvu šefa Misije

OEBS-a u Srbiji NJ. E. Andrea Oricija i direktorke Koordinacionog tela za opštine Preševo, Bujanovac i Medveđa Danijele Nenadić, sa predstvincima gradova Leskovac, Niš i Vranje i opština Bujanovac, Medveđa i Preševo.

Zahvaljujući podršci Misije OEBS-a u Srbiji, Koordinacionog tela i Nacionalnog saveta albanske nacionalne manjine, započeće se izrada Kataloga albanskih imena koji će omogućiti da matičari u Srbiji upišu imena pripadnika albanske

nacionalne manjine u matične knjige apsolutno precizno i tačno.

„Ovaj posao je od izuzetne važnosti za naše građane koji su pripadnici albanske manjine i ostvarivanje svih njihovih prava“, rekao je Ružić i istakao da će se do 3. septembra raditi na popisivanju svih imena iz matičnih knjiga Leskovca, Niša, Vranja, Bujanovca, Preševa i Medveđe i njihovo transkripciji na albanski jezik i pismo.

Kako navodi ministar, oni su se suočavali sa problemima u ostvarivanju pojedinih prava ukoliko se u različitim dokumentima lično ime transkribuje različito. „Katalog će pomoci i pri upisu novorođenih beba i pribavljanju osnovne dokumentacije kroz projekat Bebo, dobrodošla na svet“, rekao je on.

Ambasador Oricio istakao je da će Misija OEBS-a u Srbiji nastaviti da podržava ovakve aktivnosti koji imaju za cilj veće mogućnosti za ostvarivanje prava pripadnika svih nacionalnih manjina u Srbiji.

„Verujem da udruženim snagama možemo ovaj kompleksan posao sprovesti na odgovarajući način i obezbediti instrument za ostvarenje ljudskih prava“, zaključio je ambasador.

Svečanom sednicom skupštine obeležen dan Opštine Medveđa

Izvor: Jugmedia i Koordinaciono telo

Opština Medveđa je, uz mnogobrojne zvanice, svečanom sednicom Skupštine obeležila svoj dan, 75 godina od oslobođenja od fašizma, a zaslужnim građanima su dodeljena priznanja.

Posle svečanog otvaranja rekonstruisane opštinske zgrade, svečana sednica u Domu kulture počela je himnom Bože pravde, a potom je aklamacijom usvojen dnevni red, koji se sastojao od uručenja zahvalnica istaknutim pojedincima koji su u prošloj godini doprineli razvoju Medveđe. Pre uru-

čenja priznanja gostima se obratio predsednik opštine, Nebojša Arsić, a potom je kroz kratak film prikazano sve ono što je urađeno u minuloj godini.

„Naš ponos je naša multietničnost i prijateljski odnosi Srba, Albanaca, Crnogoraca i Roma. Ovu slogu i harmoniju moramo u nasleđe i amanet ostaviti generacijama koje dolaze“, rekao je Arsić.

On je ocenio da su Medveđani danas na pravom putu, putu oporavka i napretka.

„O tome svedoče brojni infrastrukturni projekti, poboljšani uslovi života naših građana, bolji uspesi naše dece. Možete se i sami uveriti da ovogodišnji Dan opštine Medveđa obeležavamo u lepšoj Medveđi, koja iz godine u godinu postaje mesto kvalitetnijeg i ugodnijeg života naših građana. Koraci su bili teški i mukotrpni, ali je dan u jednoj godini uvek bio malo za nove poslove“, istakao je Arsić.

Aršić je još napomenuo da su se prethodnih godina obnavljali putevi, gradili mostovi, gradile i renovirale crkve i

džamije, sportski tereni, ulične rasvete, unapredio sport, renovirala dvorišta vrtića, rekonstruisali Dom zdravlja, zgrada opštine, a uskoro će biti rekonstruisane još dve škole i RH centar u Sijarskoj Banji.

„Mogli bismo još mnogo toga da nabrajamo, ali je najbitnije da verujemo jedni drugima, da zajedno krenemo još napred, da ostavimo pojedina neslaganja i mimoilaženja jer je opšti interes naroda Medveđe važniji od bilo čega drugog“, zaključio je Arsić.

Prisutnima se obratio i predsednik Koordinacionog tela za opštine Preševo, Bujanovac i Medveđu, Zoran Stanković, koji je rekao da će ubuduće biti izdajana veća sredstva za Medveđu.

„Za ovu godinu smo planirali još veća sredstva, oko 53 do 54 miliona dinara, koja će biti utrošena za infrastrukturne objekte, pre svega za mrežu puteva na teritoriji opštine Medveđa. Istovremeno, obezbedili smo ove godine novac za stipendije za 63 srednjoškolca, koji će je primati 10 meseci u iznosu od 6.000 dinara, obezbedili smo učenički pribor za 72 đaka prvaka, i nada-

mo se da ćemo u narednom periodu nastaviti sa ovakvom aktivnošću, a pomoć od Vlade Srbije je mnogo veća“, istakao je Stanković.

Stanković je dodao da je osnovna preokupacija zapošljavanje većeg broja ljudi, s obzirom da je nekoliko firmi, koje su bile u lošem stanju, kupljeno i da će država pomoći i zaposliti znatno veći broj ljudi.

„Nadam se da je Medveđa nesporna teritorija, da je to obaveza države da ulaže u teritoriju i da ćemo sledeću godinu dočekati sa još boljim rezultatima.“, naglasio je Zoran Stanković.

Po podeli priznanja, priređen je kratak zabavno kulturni program, a potom je otvorena izložba Predraga Baje Lukovića, takođe rodom iz Medveđe.

Bugarska zajednica

Bugarska ulaže 180.000 leva u modernizaciju istorijskog kompleksa „Neškov vrh“ kod Caribroda

Izvor: Ambasada Republike Bugarske

Sporazum o do-djeljivanju bes-povratne finansiske pomoći Republike Bugarske opštini Caribrod potpisali su 9. maja ambasador Republike Bugarske u Srbiji, Radko Vlajkov, i predsednik opštine Cari-brod, Vladica Dimitrov.

Bugarska je opredelila 180.000 leva za izgradnju elektro-infrastrukture kompleksa „Neškov vrh“ - projekta koji je od izuzetnog značaja za lokalnu zajednicu sa velikom bugarskom populacijom. Projekat, koji se sprovodi u okviru bugarskog programa razvojne saradnje, finansiran

je od strane Ministarstva spoljnih poslova Republike Bugarske.

Spomen-kosturnica „Neškov vrh“ je jedan od najznačajnijih kulturni

no-istorijskih spomenika u istoriji Srbije i Bugarske. U njoj počivaju kosti poginulih srpskih i bugarskih vojnika u ratu 1885. godine.

Projekat je deo programa Bugarske za razvojnu pomoć za ukupno 9 zemalja Zapadnog Balkana i Istočnog partnerstva u iznosu od oko 3,5 miliona leva. U Srbiji će se finansirati više projekata pored ovog u Bosilegradu, poput programa za približavanje srpskog i evropskog obrazovanja i drugih projekata. Na sastanku u Sofiji u aprilu ove godine sa ministarkom

za evropske integracije Jadrankom Joksimović, zamenica premijera i ministarka spoljnih poslova Republike Bugarske, Ekaterina Zaharieva, istakla je važnost koju Bugarska daje ovim projektima i navela je da će se i u budućnosti nastaviti sa ovim programom podrške.

Na ceremoniji potpisivanja u Caribrodu, bugarski ambasador Radko Vlajkov rekao je da je Dan Evrope poseban za građane Caribroda. „Osim tradicionalnog djurdjev-danskog hodočašća do spomenika ‘Neškov vrh’, danas potpisujemo i sporazum, koji je temelj za realizaciju projekta koji je važan i za turizam i za istorijsko pamćenje“, rekao je bugarski ambasador. Ambasador Vlajkov je rekao i da će ambasada u Beogradu, nakon realizacije ovog projekta, nastaviti da saradjuje sa opština i na drugim važnim projektima. Radko Vlajkov je istakao da kroz ovu pomoć bugarska država ukazuje na važnost podrške bugarskim zajednicama u zemlja-

ma Zapadnog Balkana i Istočnog partnerstva. Na taj način Bugarska podržava i demokratske procese i evropsku integraciju Srbije i drugih zemalja.

Predsednik opštine Caribrod Vladica Dimitrov izrazio je zahvalnost za podršku Vlade Republike Bugarske

opštini Caribrod. Naglasio je da će opština i bugarska država, nakon mnogo godina, zajedničkim naporom pretvoriti ovu spomen kosturnicu u simbol pomirenja. Dimitrov je rekao i da je ovaj događaj najbolja poruka koja se mladim i budućim generacijama može uputiti na Dan Evrope.

Za obnovu Doma kulture u Ivanovu Bugarska daje 10.000 evra

Izvor: RTV

Bugarsko ministarstvo spoljnih poslova opredelilo je sredstva za obnovu Doma kulture u Ivanovu. Sporazum o bespovratnoj finansijskoj pomoći potpisani je u Pančevu. Ivanovo je jedno od retkih mesta gde žive banatski Bugari-Palćeni

Ivanovo je najmanje mesto na teritoriji Grada Pančeva, ali poznato po specifičnoj kulturi. U njemu zajedno žive pre svega Srbi, Bugari i Mađari koji kroz različite manifestacije neguju i čuvaju svoj identitet. Mesto okupljanja Dom kulture, otuda i donacija bugarske Vlade koja će značiti meštanima tog sela.

„Pomoć nije velika ali smatram da

dolazi u pravom trenutku. Kada sam posetio Ivanovo, sami ljudi su pričali o tome da je potrebna obnova Doma u kojem neguju svoju kulturu. Ono što mene impresionira, je kada slušam himnu Ivanova u kojoj se peva o Bugarima, Srbima i Mađarima i to zaista dokazuje koliko je Ivanovo specifično, koliko čuva tradiciju i koliko je važan taj Kulturni dom za sve meštane“, kaže Radko Vlajkov, ambasador Republike Bugarske.

„Došlo je do toga da se jedna velika stvar uradi za naš Dom kulture, i tim novcem ćemo sanirati veliku salu, uradićemo nov plafon. Donacija je oko 10.000 evra“, govori Marko Guran, direktor Doma kulture

u Ivanovu.

Inače, Ivanovo je jedno od retkih mesta gde žive banatski Bugari koji se već godinama trude da kroz radionice sačuvaju palćenski jezik – koji lagano odumire, naravno folklor i običaje.

„Tamo složno već vekovima žive i Srbi i Sekelj Mađari i banatski Bugari, oni su napravili kroz suživot jednu specifičnu kulturu, a Dom je svakako mesto gde oni to mogu da neguju, razvijaju i pokažu drugima“, napominje Saša Pavlov, gradonačelnik Pančeva.

Obnova Doma kulture trebalo bi da bude završena do kraja leta.

Rješava se pitanje vraćanja Hrvatskog doma

Izvor: Hrvatska riječ

Prvi posjet predstavnika novog saziva Hrvatskog nacionalnog vijeća s lokalnim vlastima na području Srijema bio je posjet Gradu Srijemska Mitrovica. U delegaciji HNV-a 10. svibnja bili su predsjednica Jasna Vojnić, dopredsjednik HNV-a za Srijem Darko Vuković, predsjednik Odbora za kulturu Darko Sarić Lukendić, predsjednik Odbora za službenu uporabu jezika i pisma Zlatko Načev i predsjednik HKC-a Srijem – Hrvatski dom Krunoslav Đaković. Tijekom sastanka u Gradskoj kući s gradonačelnikom Vladimirom Sanaderom, predstavnici HNV-a su razgovarali o potrebljanim i problemima hrvatske zajednice u srijemskomitrovačkoj općini, a jedna od tema odnosila se i na rješavanje problema povratka Hrvatskog doma tamošnjoj hrvatskoj zajednici.

Dužnosnoci HNV-a upoznali su gradonačelnika s članovima novog saziva krovne institucije Hrvata u Srbiji i s njihovim aktivnostima.

„Praksa novog saziva HNV-a je da obilazi lokalne samouprave. Ono što treba istaći jest da je lokalna hrvatska zajednica u ovom gradu zadovoljna suradnjom s gradskom upravom i želja nam je da se ta suradnja u kulturnom, obrazovnom i svakom drugom segmentu nastavi i ubuduće“, kazao je Darko Vuković.

Također, izrazio je zadovoljstvo zbog spremnosti lokalne samouprave da se uskoro riješi problem

povratka Hrvatskog doma hrvatskoj zajednici.

„Iznimno nam je važna realizacija pregovora i dogovora vezanog za rješavanje problema povratka Hrvatskog doma i drago nam je da postoji volja za rješavanjem tog problema i od predstavnika Grada. Konstantirali smo da su problemi ljudi koji žive u općinama koje smo

obišli uglavnom isti, a oni se prije svega odnose na zaposlenje, obrazovanje i kulturu. U pet škola u ovom gradu djeca pohađaju Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture, a dosta se ulaže u kulturu svih nacionalnih zajednica. Manifestacija Srijemci Srijemu, koja će biti održana 18. svibnja u ovom gradu, upravo pokazuje uvezanost i povezanost zajednica srijemskih udruga na kulturnoj razini.“

Kako je istaknuo Vladimir Sanader, Grad će kao i do sada pomagati hrvatsku zajednicu, kao i sve ostale manjinske zajednice na području srijemskomitrovačke općine.

„Kroz naše proračunske planove i programe pomažemo manjinske zajednice na području Grada, kao i kulturno-umjetnička društva koja postoje u okviru tih zajednica. Želi-

mo nastaviti dosadašnju uspješnu suradnju sa svima i moram istaći da u prethodnom razdoblju nismo imali nikakvih međuetničkih incidenta. Sve probleme koje imamo pokušat ćemo riješiti u razgovoru s predstvincima HNV-a“, istaknuo je Sanader.

Dodao je da je Grad Srijemska Mitrovica na posljednjoj sjednici gradske Skupštine, donio odluku o uvođenju učenja jezika nacionalnih manjina u Binguli, gdje će i hrvatski jezik biti izučavan.

„Manjinske zajednice moraju biti zaštićene i moraju ostvarivati ista prava kao i većinsko stanovništvo. Kada je riječ o Hrvatskom domu, mi ćemo ispoštovati dogovor predsjednice Hrvatske Koline Grabar-Kitarović i predsjednika Srbije Aleksandra Vučića oko same tehnike rješavanja tog problema. Sve ono što se dogovori na razini Republike, mi kao lokalna samouprava ćemo biti potpora tome. S obzirom na to da imamo neke zakonske osnove i pravne prepreke koje treba riješiti u tom pogledu, mi smo spremni otuđiti iz javnog vlasništva Hrvatski dom i prodati ga, pošto ga ne možemo vratiti ili ga prepustiti. Mislim da ćemo to u dogledno vrijeme riješiti.“

Sastanci predstavnika HNV-a s najvišim dužnoscima lokalnih samouprava, kako je najavljen, bit će nastavljeni i u drugim mjestima u Srijemu gdje Hrvati žive u značajnijem broju.

Bunjevački nacionalni savit poklonio nova štampana izdanja Bunjevačkoj majci

Izvor: Bunjevački medija centar

Učetvrtak, 16. maja, pridsidnica BNS dr Suzana Kujundžić Ostojić je poklonila nova štampana izdanja Bunjevačkog nacionalnog savita i UK „Centar za kulturu Bunjevaca“ biblioteki Bunjevačke matice, među kojima se nalazi i novo izdanje Ričnika bački Bunjevac, Gramatički i pravopisni priručnik za bunjevački jezik, studija o Bunjevcima pod nazivom „Na prilomu vikova“ i knjiga Ane Vojnić Kortmiš „Kadgod“.

„Radujemo se što smo u mogućnosti da oplemenimo biblioteku Bunjevačke matice sa našim novim izdanjima i nadamo se da će se ona koristiti u svrhu još boljeg upoznavanja kako istorije tako i pisničkog stvaralaštva kod Bunjevaca“, kazala je dr Suzana kujundžić

Ostojić, pridsidnica BNS.

Bunjevačka matica u načelnom periodu će raditi na ozbilnjem razvoju bibliotekačke dilanosti jer posiduje ozbiljan knjižni fond na bunjevačkoj ikavici.

„Ova nova četiri štampana izdanja na bunjevačkoj ikavici će oplemetiti knjižni fond biblioteke Bunjevačke matice koja je u projektu indeksacije knjiga i formiranje biblioteke na najsavremeniji način ko i katalogizacija svi izdanja uz pomoć stručnog osoblja Gradske biblioteke u Subotici“, kazao je Veljko Vojnić, pridsidnik Bunjevačke matice.

KUD „Bunjevka“ u „Noći muzeja“

Kulturno-umjetničko društvo „Bunjevka“ je i ove godine uzele učešće u tradicionalnoj međunarodnoj manifestaciji „Noći muzeja“, a u ovom KUD-u su ovu manifestaciju pripravili zajedno sa „Panel konferencijom“.

Okupljeni u UK „Etno kuća Kuntić“ uživali su u više segmenta u okviru večeri „Otvorena vrata Bunjevke“. Prvo je otvorena etno-izložba – Narodna nošnja bački Bunjevaca „Oglavlja“, zatim izložba na otvorenom „U čast slave i slobode“, dičija modna revija „Budi moderan, a svoj“, a nuz prijatelje iz KUDŽ „Bratstvo“ i veče bunjevački pisama i igara „Kolo“.

Prisutne je pozdravila Kata Kuntić,

pridsidnica KUD „Bunjevka“, a manifestaciju je svečano otvorila dr Su-

zana Kujundžić Ostojić, pridsidnica NSBNM.

Grčko veče u Smederevu

Izvor: Nacionalni savet grčke nacionalne manjine

Udruženje srpsko-grčkog prijateljstva i KUD „Kantakuzina“ iz Smedereva organizovalo je 17. maja druženje uz grčku muziku u okviru projekta „Kultурне активности грчке zajednice Srbije у 2019.“

U okviru projekta koji će se realizovati tokom cele 2019. godine, događaj u Smederevu bio je posvećen prijateljskim vezama srpskog i grčkog naroda, odnosno sklopljenom pobratimstvu između Udruženja organizatora događaja i Kulturnog udruženja „Emanuel Kriaras“ iz Leptokarije. Događaju su prisustvovali gosti iz više gradova,

kao i zvanični gosti iz Leptokarije: zamenik predsednika turističke organizacije Leptokarije, Janis Karakitsos,

i predstavnik kulturnog udruženja „Emanuel Kriaras“ Konstantinos Tournidis.

Projekat se realizuje uz pomoć Ministarstva kulture Republike Srbije, Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave Republike Srbije, grada Smedereva i Nacionalnog saveta grčke nacionalne manjine.

Više od 800 dece na „Festivalu rumunskog folklora dece Vojvodine“

Izvor: RTV Pančevo

Foto: Dom kulture Dolovo

Ispređ Doma kulture u Dolovu, 17. i 18. maja održan je osmi po redu „Festival rumunskog folklora dece Vojvodine“. Na Festivalu je učestvovalo oko 800 dece, a u avgustu će u

„Festival rumunskog folklora dece Vojvodine“ svake godine okuplja nekoliko stotina učenika školskog uzrasta, najboljih vokalnih i instrumentalnih solista, dečijih folklornih ansambala, horova i orkestara osnov-

Dolovu biti održan veliki „Festival rumunskog folklora“.

nih škola i kulturno-umetničkih društava rumunske nacionalne manjine. Prema rečima direktora dolovačkog

Doma kulture i člana organizacionog odbora ovog festivala, Miroslava Prvulja, u toku dva festivalska dana učestvovalo je oko 800 dece.

Prvulj navodi, da se upravo u selima održava folklorna kultura naroda.

Organizacija festivala trajala je više od dva meseca a kako navode, ovo je bila samo uvertira u veliki „Festival rumunskog folklora“, koji će u Dolovu biti održan u avgustu.

Simpozijum „Nemačka nacionalna manjina i Evropa“ u Somboru

Izvor: RTV

U organizaciji Fondacije Konrad Adenauer, 23. maja u Somboru je održan simpozijum „Nemačka nacionalna manjina i Evropa“, na kojem je učestvovao i predsednik Skupštine AP Vojvodine, Ištván Pastor.

Pastor je istakao da su, bez obzira na brojnost neke nacionalne zajednice, institucionalni okvir i energija unutar te zajednice od presudnog značaja za njen opstanak.

„Prethodnih godina u Republici Srbiji učinjen je veliki iskorak u stvaranju pravne regulative za očuvanje identiteta manjinskih zajednica. To je zajednički učinak većinskog i manjinskih naroda, rezultat čitavog društva, jer da nije postojala odgovarajuća društvena klima, to ne bi bilo moguće. Srbija je danas u mogućnosti da pokaže celoj Evropi dobar primer rešavanja pitanja odnosa većine i manjine“, ocenio je Pastor.

On je dodao i da unutar nemačke nacio-

nalne zajednice, bez obzira na njenu brojnost, postoji velika energija i sposobnost za organizaciju, postavljanje ciljeva i njihovo ostvarivanje, te da će im u tom procesu državne institucije uvek biti pouzdan partner.

Generalni sekretar predsednika Republike Srbije, Nikola Selaković, istakao je da je za Srbiju od velike važnosti dobar odnos sa SR Nemačkom, a da je pokazatelj sadašnjih dobrih odnosa, između ostalog, dobar položaj nemačke nacionalne manjine u našoj zemlji.

„Naš zadatak je da čuvamo svoj identitet i da bez obzira na različitosti, tra-

žimo zajedničke tačke, ono što nas spaja, kako bismo gradili svetiju budućnost za naredne generacije“, rekao je Selaković.

On je naglasio i da su odnosi Srbije i Nemačke prerasli iz partnerskih u prijateljske i podsetio da je od 2014. godine povećan broj nemačkih investicija, što je rezultiralo povećanjem broja zaposlenih u nemačkim firmama sa 17.000 na 61.000.

Nakon pozdravnih reči gradonačelnice Sombora Dušanke Golubović, koja je govorila o afirmaciji mera zaštite kulture, jezika, pisma i tradicije manjinskih zajednica, na otvaranju skupa učesnicima su se obratili i direktor Fondacije Konrad Adenauer za Srbiju i Crnu Goru Norbert Bekman-Dirkes i predsednik Nacionalnog saveta nemačke nacionalne manjine u Srbiji Mihail Plac. Plac je poručio da nemačka nacionalna zajednica svojim učešćem u stvaranju multinacionalne Srbije ostavlja poklon jedinstva za buduće generacije.

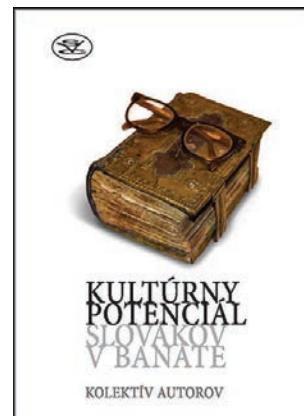
Predstavljen Kulturalni potencijal Slovaka u Banatu

Izvor: Hlas ľudu

Slovački izdavački centar iz Bačkog Petrovca izdao je publikaciju „Kulturalni potencijal Slovaka u Banatu“. Prezentacija je održana u Opštinskoj biblioteci u Kovačici kojoj su prisustvovali i autori, profesori Katedre za menadžment u kulturi i turizmu Filozofskog fakulteta Univerziteta „Konstantin filozof“ u Njitrí.

Kolektiv autora je pre mesec dana prezentovao sličnu publikaciju po-

svećenu Slovacima u Sremu, a u ovoj najnovijoj pažnju posvećuju Slovacima u Aradcu, Belom Blatu, Zrenjaninu, Kovačici, Janošiku, Padini, Hajdučici, Vojlovici i u Beogradu. Prema rečima direktora Slovačkog izdavačkog centra, Vladimira Valenčíka, za svaku obradu po-

dataku je primenjena SWOT analiza – naveli su prednosti kulturnog potencijala za određeno mesto, ali i nedostatke, odnosno sugerisano je na čemu je potrebno raditi.

Kako je najavljen, publikacija o Slovacima u Bačkoj biće objavljena do kraja ove godine.

Održan sastanak s predstavnicima ukrajinske delegacije

Izvor: Pokrajinska vlada

Potpredsednik Pokrajinske vlade i pokrajinski sekretar za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice Mihalj Njilaš primio je 22. maja predstavnike Ministarstva kulture i lokalnih samouprava iz Ukrajine, koji se bave pitanjem nacionalnih manjina.

Na samom početku sastanka, pokrajinski sekretar predstavio je ulogu resornog sekretarijata, te njegove nadležnosti kada su u pitanju nacionalne manjine – nacionalne zajednice, kao i njihovo obrazovanje.

„Na teritoriji AP Vojvodine živi dvadeset osam nacionalnih manjina – nacionalnih zajednica. Kao pripadnici nacionalnih manjina imamo pravo na svoju kulturu, svoje obrazovanje, pravo na službenu upotrebu materijalnih jezika u institucijama, pored toga, možemo se i informisati na maternjem jeziku. Postoji davno izgrađeni duh međunalacionalnog suživota kako većinskog, tako i manjinskog naroda, što predstavlja faktor stabilnosti, ne samo na teritoriji AP Vojvodine, već i u celoj Republici Srbiji“, rekao je Njilaš. Pritom naglasio je da se prava nacionalnih manjina ogledaju u četiri velike oblasti: službenoj upotrebi jezika i

pisama, kulturi, javnom informisanju i obrazovanju.

Sastanak je organizovan u okviru projekta Saveta Evrope, pod nazivom „Zaštita nacionalnih manjina, uključujući Rome i jezike nacionalnih manjina na teritoriji Ukrajine“.

Pored predstavnika ukrajinske delegacije, sastanku su prisustvovali i predstavnici Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice i nacionalnih saveta mađarske, slovačke, rusinske i ukrajinske nacionalne manjine. Na sastanku se diskutovalo o položaju nacionalnih

manjina.

U sklopu procesa pridruživanja Evropskoj uniji, Vlada Republike Srbije, još 3. marta 2016. godine, usvojila je Akcioni plan za ostvarivanje prava nacionalnih manjina, koji čini prekretnicu u ostvarivanju njihovih prava. Zahvaljujući upravo tom akcionom planu, nacionalni saveti nacionalnih manjina doživeli su reforme. Na teritoriji Republike Srbije postoji dvadeset tri nacionalna saveta. Od toga, sedamnaest saveta je iz AP Vojvodine i njihov rad sufinansira Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice putem konkursa.

Centar za istraživanja migracije
Center for Migration Studies

Publikaciju podržava Ministarstvo spoljnih poslova Republike Bugarske.
Mišljenja objavljena u biltenu ne predstavljaju nužno zvanične stavove donatora.